

Praktikskole: Den danske Design- og Håndværksefterskole
Skolebyen 11
6900 Skjern
97 35 40 44
dhe@dhe.dk

Praktikniveau: 3. niveau

Skolens værdigrundlag

Den danske Design- og Håndværksefterskole skal være et sted, hvor boglig, aktiv og kreativ undervisning af høj kvalitet indgår i et unikt samspil.

Vi tror på, at når vi forventer, at eleverne gør sig umage med alle aspekter i livet på skolen, vil både den enkelte, men også fællesskabet vokse og udvikle sig i en positiv retning.

Vi tror på, at med et engagerende nærvær vil eleverne opleve, at der er respekt omkring den enkeltes ret til at være, den man er. Den enkelte vil opleve, at man er værdifuld og vil møde voksne, der vil engagere sig i den enkelte for at styrke den enkeltes selvfølelse og dannelse.

Vi tror på, at på en kreativ efterskole, vil eleverne opleve kreative skabelsesprocesser i mange former og igennem mange udtryk. Den enkelte vil opleve, at uanset evner vil man igennem skoleforløbet udvikle sig kreativt samt få forståelse for mulighederne inden for sit fremtidige udviklingspotentiale.

Principper for arbejdsplanen

De studerendes praktikskema indeholder følgende dele, som er beskrevet herunder.

Undervisning i den studerende 3. undervisningsfag samt undervisning i 1. og 2. undervisningsfag i det omfang, det er muligt og hensigtsmæssigt. Vi tilstræber at give den studerende et skema, som vil ligne de skemaer, som efterskolens lærere har. Det betyder, at mængden af undervisning skal sikre, at den studerende får tilstrækkelig erfaring med at undervise i det enkelte undervisningsfag jf. kompetenceområde 1. Skemastrukturen kan give muligheder og begrænsninger for fx at undervise flere hold i det samme fag for at tilgodese, at den studerende kan undervise i et passende antal timer i det enkelte undervisningsfag. Den studerendes undervisningsfag har indflydelse på, om det er en eller flere praktiklærere, der bliver tilknyttet.

Tilsynsopgaver, som efter aftale bliver fordelt på hverdage og weekender i et passende omfang, hvilket også fremgår af afsnittet om at være studerende på DHE. Her er tilknytningen til praktiklærerne vigtig, idet den studerende vil kunne drage nytte af at se, hvordan lærerrollen er uden for undervisningen. På en efterskole udgør tilsyn med eleverne en ganske stor del af arbejdet, hvilket gør, at den studerende naturligvis får tilsyn i løbet af praktikperioden.

Andre opgaver såsom deltagelse i lærermøder, kontaktgruppemøder, forældresamtaler og deltagelse i ekskursioner, udlandsture, temadage og -uger. Den studerendes deltagelse i opgaver som disse afhænger af, hvordan praktikperioden er placeret i forhold til skolens årsplan. Der er fokus på elevernes trivsel i mange situationer uden for undervisningen, og fællesskabsfølelsen på fx en udlandstur kan være et konkret eksempel på, at den studerende får mulighed for at samarbejde med praktiklæreren om målene for kompetenceområde 3 i og uden for undervisningen.

Vejledningstimer med praktiklærerne og den praktikansvarlige. Disse vejledningstimer planlægges således, at den studerende kan mødes med sine praktiklærere individuelt afhængigt af dagsordenen og evalueringen af undervisningen.

Til sammen vil undervisningen sammen med de øvrige opgaver give den studerende en arbejdsmængde, der svarer til 37 timers arbejde pr. uge, men hverdagen vil også variere og dermed påvirke arbejdsmængden fra uge til uge.

Det konkrete arbejde med kompetencemålene

For alle tre kompetenceområder gør det sig gældende, at de studerende samarbejder med deres praktiklærere for at sikre, at de studerende kommer omkring målene, der er beskrevet i oversigten efter dette afsnit.

Kompetenceområde 1

Praktiklærerne har erfaring med arbejdet med årsplaner og undervisningsforløb i de pågældende fag og kan vise de studerende eksempler på disse. Det giver mulighed for at se, hvordan undervisningen tilrettelægges, hvad angår målsætning, differentiering samt løbende og afsluttende evaluering. Idet eleverne skal til de afsluttende prøver i fagene, bliver det også relevant for de studerende at kende til de rammer, der skal følges fx for tekst-opgivelser, prøveoplæg og lignende.

De studerende planlægger undervisningsforløb med hjælp og vejledning fra praktiklærerne. Det er vigtigt, at de studerende løbende kan vurdere og justere deres undervisningsforløb efter behov for dernæst at evaluere sammen med praktiklæreren.

På baggrund af deres observationer af de studerendes undervisning giver praktiklærerne feedback, sparring og vejledning. Det sker med henblik på, at de studerende kan:

- planlægge, gennemføre og evaluere længerevarende undervisningsforløb under hensyntagen til elev- og årsplaner i samarbejde med medstuderende og skolens øvrige resourcepersoner,
- evaluere elevers læringsudbytte og undervisningens effekt og
- udvikle egen og andres praksis på et empirisk grundlag.

Kompetenceområde 2

Arbejdet med klasseledelse sker ved, at praktiklærernes erfaring er med til at give de studerende et godt indblik i, hvordan undervisningen kan planlægges, så der kan skabes og udvikles et godt læringsmiljø for både elever og lærere. Dette skal også sikre, at klassens sociale fællesskab bliver styrket, hvilket de studerende kan påvirke og bidrage til, idet de også får mulighed for at være sammen med eleverne i andre sammenhænge, hvor relationen til eleverne kan udvides eller få en anden dimension.

Praktiklærerne skal ligeledes støtte og vejlede de studerende i deres arbejde med at planlægge og gennemføre undervisningsforløb, så de kan gøre sig positive erfaringer med dette og blive i stand til at:

- lede inklusionsprocesser i samarbejde med eleverne.

Kompetenceområde 3

Det er praktiklærernes opgave at præsentere og inddrage de studerende i relationsarbejdet, som udgør en væsentlig del af jobbet som efterskolelærer. Relationsarbejdet indeholder derfor megen kontakt til især elever men også kolleger og forældre. De studerende deltager og medvirker, hvor det er naturligt og muligt, og de studerende inddrages i kontakt med relevante personer ved fx at kommunikere med forældrene på forældreintra.

De studerende får vejledning, så de kan få mulighed for, i samarbejde med kolleger og evt. forældre, begrundet at målsætte, planlægge, gennemføre, evaluere og udvikle undervisningen. De studerende skal gennem dette nå til at kunne:

- støtte den enkelte elevs aktive deltagelse i undervisningen og i klassens sociale liv, samarbejde med forskellige parter på skolen, kommunikere med forældre om elevernes skolegang.

Arbejdet med ovenstående kompetencemål sker i samarbejde med praktiklærerne. Det foregår løbende både i forbindelse med den fælles planlægning, den umiddelbare feedback og med særlige fokuspunkter til vejledningstimerne samt midtvejs- og slutevaluering af praktikken.

- 4. studieår, lærerstuderende - praktikkniveau 3		
Kompetenceområder	Færdigheds-mål: Den studerende kan	Vidensmål: Den studerende har viden om
<p>Kompetenceområde 1: Didaktik omhandler målsætning, planlægning, gennemførelse, evaluering og udvikling af undervisning, herunder læringsmålstyret undervisning.</p> <p>Kompetencemål: Den studerende kan i samarbejde med kolleger begrundet målsætte, planlægge, gennemføre, evaluere og udvikle undervisning.</p>	planlægge, gennemføre og evaluere længerevarende undervisningsforløb under hensyntagen til elev- og årsplaner i samarbejde med medstuderende og skolens øvrige resourcepersoner,	organisations-, undervisnings-, og samarbejdsformer,
	evaluere elevers læringsudbytte og undervisningens effekt og	metoder til formativ og summativ evaluering og
	udvikle egen og andres praksis på et empirisk grundlag.	observations-, dataindsamlings- og dokumentationsmetoder.
Kompetenceområde 2:		

<p>Klasseledelse omhandler organisering og udvikling af elevernes faglige og sociale læringsmiljø.</p> <p>Kompetencemål: Den studerende kan lede undervisning samt etablere og udvikle klare og positive rammer for elevernes læring, og klassens sociale fællesskab.</p>	<p>lede inklusionsprocesser i samarbejde med eleverne.</p>	<p>læringsmiljø, inklusion, konflikt-håndtering og mobning.</p>
<p>Kompetenceområde 3: Relationsarbejde omhandler kontakt og relationer til elever, kolleger, forældre og skolens ressourcepersoner.</p> <p>Kompetencemål: Den studerende kan varetage det positive samarbejde med elever, forældre, kolleger og andre ressourcepersoner og reflektere over relationers betydning i forhold til undervisning samt elevernes læring og trivsel i skolen.</p>	<p>støtte den enkelte elevs aktive deltagelse i undervisningen og i klassens sociale liv, samarbejde med forskellige parter på skolen,</p>	<p>anerkendende kommunikation, og ligeværdigt samarbejde, inklusionsprocesser,</p>
	<p>kommunikere med forældre om elevernes skolegang.</p>	<p>Processer, der fremmer godt skole-hjemsamarbejde og samarbejdsformer ved forældremøder og forældresamtaler og kontaktgrupper.</p>

Vejledning

Vejledningen tager udgangspunkt i oplevelser, fokuspunkter eller lignende, som de studerende og/eller praktiklæreren ønsker at drøfte nærmere. Det aftales på forhånd, hvad der er på dagsordenen til de vejledningsmøder, der er planlagt i løbet af praktikperioden. Dette er med til at sikre progression for især de studerende, der er i færd med at udvikle deres lærerroller både sammen med elever og kolleger.

Praktiklæreren skal have kendskab til kompetencemålene, og vejledningen skal være så konkret som muligt ved at være koblet til disse kompetencemål. Der bliver set på, hvordan og i hvilken grad de studerende er i stand til at omsætte målene til praksis. Vejledningen kan foregå sammen med en eller flere praktiklærere afhængigt af, hvilke fokuspunkter der er.

Bedømmelse

Bedømmelsen sker i samarbejde mellem den praktikansvarlige og praktiklærerne. Den praktikansvarlige får oplysninger, notater og feedback fra alle praktiklærerne for derefter at kunne give en samlet bedømmelse. Den praktikansvarlige mødes med praktiklærerne i et passende omfang.

Bedømmelsen gives ved praktikperiodens afslutning. I tilfælde af, at den studerende er på vej til ikke at bestå, tager praktiklærerne kontakt til den praktikansvarlige så tidligt som muligt i forløbet, så der kan ses på, hvilke tiltag der kan gøres inden praktikens afslutning.

De studerende har mulighed for at få respons fra deres praktiklærer løbende. Dels i tilknytning til undervisningstiden men også i forbindelse med vejledningen. Det er væsentligt, at praktiklæreren har for øje, i hvilken grad og hvordan den studerende udvikler sig i lærerrollen over for elever, kolleger, forældre m.fl. og omdanner de mange oplevelser til konkret og brugbar erfaring.

Studerende på DHE

De studerende, der er i praktik på DHE, opfattes som kollegaer, idet de varetager forskellige funktioner på lige fod med efterskolens personale. Vi tager i mod de studerende på en ordenlig måde og ønsker at give dem det bedst mulige indblik i den hverdag, de bliver en del af, mens de er i praktik hos os.

Hvis der opstår problemer med fx samarbejdet mellem praktiklæreren og den studerende, kan den praktikansvarlige inddrages for dels at få kendskab til problemstillingen men også for at arbejde med begge parter på en konstruktiv måde. Er der behov for det, bliver skolens ledelse inddraget for at kunne løse problemstillingen.

De studerende har mulighed for at bo/overnatte på DHE, mens de er i praktik hos os. Vi forventer, at de studerende indgår i de tilsynsopgaver, skolens lærere har. Dvs. de studerende får en ugentlig vagtaften, som så vidt muligt er sammen med en eller flere praktiklærere. De studerende deltager og har tilsyn sammen med den pågældende vagtlærer i weekender samt deltager i de relevante arrangementer, der finder sted i praktikperioden. Der er nævnt konkrete eksempler i afsnittet om den studerendes arbejdsplan.

Vores forventninger til de studerendes faglige kompetencer går hånd i hånd med deres status som kolleger. Dvs. vi forventer, at de yder en indsats ud fra de forudsætninger og

kvalifikationer, de har fået gennem uddannelsen. Forberedelse af undervisning, vejledning og lignende skal vise de studerendes faglighed, motivation og selvstændighed i takt med, at de studerende planlægger og gennemfører undervisningen og dernæst evaluerer.

De studerendes kompetencer og erfaringer med at undervise vil variere, og vi søger at skabe en passende balance, så de studerende får udfordringer, der stemmer overens med fx deres kompetencer i 3. undervisningsfag.

Praktikken på DHE evalueres ved, at den praktikansvarlige og/eller praktiklærerne kan drøfte forhold ved praktikken, som er relevante for fx undervisningen, de studerendes kompetencer eller skoleformen. En stor del af praktikken består i at få kendskab til efter-skoleverdenen, og det giver ofte anledning til drøftelser, der også er med til at evaluere praktikken for begge parter.

Praktiklæreren og den praktikansvarlige/mentor

Praktiklærerne vælges ud fra deres kvalifikationer i undervisningsfagene. Linjefagsuddannelse og/eller undervisningserfaring betragtes som kvalifikationer, der gør praktiklæreren i stand til at varetage opgaven. Praktiklærernes kendskab til skoleformen er ligeledes en vigtig faktor, der spiller en rolle, når de studerende møder deres praktiklærere.

Den praktikansvarlige på DHE er Karen Ingerslev Studstrup.